VASTGOED JOURNAAL

‘Duurzame woningbouw voor de mens en voor de planeet’

19-05-2025 15:18

Een woning met voldoende daglicht is van levensbelang voor de bewoners. Bij VELUX begrijpen ze dat als geen ander, zo zegt Architect Development Manager Guus Klamerek. VELUX besteedt veel aandacht aan vernieuwing van de bouwpraktijk en het stimuleren van de bouw van gezonde, duurzame woningen. Goed voor de mens en voor de planeet.

‘De belangrijkste voorwaarde voor al het leven op aarde is licht’. Guus Klamerek haalt in gesprekken met architecten en bouwers graag de fameuze woorden aan van oprichter Villum Kann Rasmussen. “Een lichte woning is een gezonde woning, maar in de bouwpraktijk van alledag valt er ook in ons land nog een wereld te winnen. Er wordt in Nederland ontworpen en gebouwd volgens de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL), maar dat zijn de minimale eisen. In de ontwerppraktijk is dat vervolgens de norm, maar wij zouden liever zien dat daglicht als een extra kwaliteit wordt beschouwd.”

VASTGOED JOURNAAL

Ruimere daglichtnorm

VASTGOED
JOURNAAL

VELUX houdt het niet bij mooie woorden alleen. “Wij zijn ontwerpers op allerlei manieren behulpzaam”, zo zegt Klamerek. “We hebben een tool ontwikkeld waarmee architecten heel makkelijk in hun 3D-modellen helder kunnen krijgen wat daglicht doet. De VELUX Daylight Visualizer. Door aan de slag te gaan met openingen in gebouwen kunnen zij heel makkelijk de daglichtfactor te berekenen. Bij de uitkomst houden we al rekening met de toekomstige veel ruimere Europese norm voor daglicht.” De nieuwe bepalingsmethode moet nog in de Nederlandse regelgeving worden geïmplementeerd. Dat zou al volgend jaar gebeuren, maar de invoering gaat niet zonder slag of stoot, merkt hij. “Er worden in de normcommissie flinke discussies gevoerd over wat in ons land als de juiste grenswaarde kan worden beschouwd.”

Het rekenen met een daglichtfactor is een kwalitatieve in plaats van een kwantitatieve beoordeling, zoals nu nog in het BBL wordt vereist. “Een goede daglichtspreiding in de ruimte, waarbij grote contrasten tussen licht en donker worden voorkomen, zorgt voor een betere beleving van de ruimte waarin mensen tegenwoordig negentig procent van hun tijd doorbrengen. Ook helpt deze bepalingsmethode voor meer daglicht-autonomie, wat betekent dat de ruimte gemiddeld per jaar met minder kunstlicht verlicht hoeft te worden”, aldus Klamerek. Of het de goede kant opgaat, durft hij nog niet te zeggen. Het is volgens hem opmerkelijk dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen grondgebonden woningen en appartementencomplexen. “Bij grondgebonden woningen valt met voldoende gevelopeningen die norm wel te halen, maar in appartementencomplexen ligt dat minder eenvoudig. Een oplossingsrichting kan zijn om voor gestapelde bouw een aparte norm te ontwikkelen, maar dat ligt ingewikkeld.” Klamerek benadrukt niet te preken voor eigen parochie, hij is diep overtuigd van de meerwaarde van daglicht. “Bewoners hoeven niet de hele dag een overdosis daglicht tot zich te nemen, maar het is ontzettend belangrijk voor onze biologische klok dat mensen de dynamiek van licht en donker, van mooi of slecht weer, van overdag of avond ervaren. Voldoende daglicht is ook van positieve invloed op de gezondheid.”

Ventilatieve koeling

VASTGOED JOURNAAL

VASTGOED JOURNAAL

VELUX investeert vanwege het grote belang van gezonde, duurzame gebouwen veel in (technische) innovaties. Een in het oog springend voorbeeld is de samenwerking met DUCO waarbij een ventilatieluik (DucoGrille NightVent) en de elektrisch te bedienen dakramen gekoppeld worden in een nieuwe product-markt-combinatie; een systeem van ventilatieve koeling. “In duurzame, goed geïsoleerde woningen is er - mede door klimaatverandering en een toenemende kans op extreme weersomstandigheden - vaker sprake van hittestress. Ventilatieve koeling biedt het hele jaar door een energiezuinige en efficiënte strategie om de woning te koelen met de koelere avondlucht. Het principe werkt het meest optimaal wanneer deze wordt uitgerust met vraagsturing: sensoren zorgen ervoor dat het dakraam en het ventilatieluik worden geopend en gesloten, waarbij de regensensor op het dakraam voorkomt dat de bewoners onaangenaam worden verrast. Automatische vraagsturing biedt bewoners het binnenklimaat waar zij behoefte aan hebben.”

Passend bij de traditie van Scandinavische bedrijven - in het noorden van Europa bestaat al veel langer het besef dat de samenleving moet verduurzamen - kent VELUX richting 2030 een ambitieuze duurzaamheidsstrategie. Eén van de onderdelen behelst ‘show how tot build sustainable’. “Wij geloven dat het tijd is om te heroverwegen hoe gebouwen kunnen helpen bij het oplossen van wereldwijde klimaat- en gezondheidsuitdagingen door middel van duurzame oplossingen en een praktische aanpak. De bouwwereld heeft een aanzienlijke impact op het wereldwijde energieverbruik en is goed voor tot veertig procent van de totale CO2-uitstoot. In reactie hierop hebben wij op concernniveau de krachten gebundeld met EFFEKT en Artelia en het initiatief Living Places gelanceerd. Doel is te komen tot een duurzame bouwpraktijk, waar mens en planeet bovenaan staan. Via samenwerkingsverbanden met ontwikkelaars, aannemers en woningbouwers willen we innovatie stimuleren en de kennis over alternatieve bouwsystemen bevorderen. En dan blijkt het mogelijk onze CO2-footprint aanzienlijk te verminderen en tegelijkertijd een woning met een beter binnenklimaat te bieden.”

VASTGOED JOURNAAL

‘Smûk’-woning
Living Places kent meerdere uitgangspunten: de woning is gezond, eenvoudig, aanpasbaar en de productie is opschaalbaar. In Nederland heeft Bouwgroep Dijkstra Draisma (BGDD) samen met VELUX die uitgangspunten vertaald in de ‘Smûk’-woning. Het is het Friese woord voor gezellig, warm en behaaglijk, en in het Deens betekent het mooi. Afgelopen najaar werd in Dokkum de eerste seriematig gebouwde CO2-negatieve woning gelanceerd. Klamerek: “De woning is ontworpen met zowel comfort als duurzaamheid in gedachten. Het is installatiearm, wat betekent dat er minder technische systemen worden toegepast, zonder concessies te doen op comfort. Daarnaast zijn er biobased materialen gebruikt die bijdragen aan een gezond binnenklimaat. De woning is ook flexibel in gebruik, met aanpasbare indelingen die inspelen op hedendaagse woonbehoeften. Met Smûk komen mens en planeet daadwerkelijk op de eerste plaats te staan.”